

Nokian kaupunginarkiston asiakirjoja

Pirkkalan kunnanvaltuuston Pispalan koulun rakentamiseen liittyviä asiakirjoja, H.Lahtinen oli mukana työryhmässä, joka suunnitteli ja toteutti uuden Pispalan koulun rakentamisen

Sivut 1-4 Kansakoulukomitean pöytäkirja, puheenjohtajana H. Lahtinen:

Pöytäkirja tehty Ylä-Pispalan ja Tahmelan kyläläisten valitseman kymmenmiehisen kansakoulukomitean kokouksessa 13 p:nä toukokuuta 1912. Läsä olivat kaikki komitean jäsenet, nim. Karl Liljander, K. A. Andersson, Kaarlo Gustafsson, H. Mäkinen, J. E. Vehmas, O. E. Laine, H. Lahtinen, K. A. Urvikko, K. Aaltonen ja K. Kaitala.

1§

Puheenjohtajaksi valittiin H. Lahtinen ja kirjuriksi K. A. Urvikko.

2§

Päätettiin lähettää Pirkkalan kunnanvaltuustolle seuraava anomus: Koska Pirkkalan kunnan Pispalan kansakoulupiirin oppilasluku on nykyään niin suuri, että sanotun piirin koululla täytyy olla neljä opettajaa ja koulussa on vain kaksi varsinaista luokkahuonetta (3:s on tietääksemme käsityö & voimisteluhuone), jonka tähden on luokkahuoneita pakotettu hetimiten lisää rakentamaan, ellei kaksivuorojärjestelmää käytäntöön hyväksyttyä, niin ehdotamme me allekirjoittaneet lukuisain Ylä-Pispalassa ja Tahmelassa asuvain Pirkkalan kuntalaisten valitsemina, että Pispalan kansakoulupiiri jaettaisiin kahtia, ja että siten saadulle Ylä-Pispalan ja Tahmelan piirille rakennettaisiin oma koulutalo luonnonihanelle Pispalan harjulle, josta talollisen Juho Pispalan perikunta on hyvätahtoisuudessaan suostunut lahjoittamaan pyydetylle koululle kallisarvoisen ja meidän mielestämme tarkoitustaan täysin vastaavan tonttimaan sillä ehdolla, että mainittu koulu olisi valmis kahden vuoden kuluttua.

Koulurakennusten kustannuksiin nähden säästettäisiin ehdottamamme piirin jakamisella tuon lahjoituksen kautta kuntamme varoja. Mielestämme ei ole oikeudenmukaista ja viisasta, että harvempaan asuttuun paikkaan ruvettäisiin koulua laajentamaan ja paikka, joka on taajaan asuttua ja jossa on runsaimmin koulun tarvitsijoita, jätettäisiin verraten pitkän matkan päähän koulusta. Tällä tavalla ehkäistäisiin yhä edelleenkin koulunkäyntiä. On nim.

huomattava, että paikkauntamme on enimmäkseen köyhää, osittain aivan kurjuuteen asti. Jos nuo repaleiset, nälän näännyttämät ihmisvesat joutuisivat talsimaan päivittäin muutamia kilometrejä varsinkin juuri syksyisillä ja keväisillä äärimmäisyyteen asti lokaisella maantiellämme, jossa myöskin liikenne on ainakin pienille lapsillemme aivan vaarallisen vilkas, niin on tietystikin selvää, ettei koulusta voi heille olla silloin vastaavaa hyötyä. Kuten sanoimme, ehkäisee tuon matkan pituus ja kurjuus koulunkäyntiä. Piirin jakaminen edistäisi siis mielestämme tuntuvasti koulunkäyntiä, johon on luonnollisestikin tilaisuuksien mukaan pyrittävä, ja joka tässä tapauksessa onkin helppoa, koska ei siitä koidu kunnalle erinäisiä kustannuksia.

Mitä taasen koulumme riidanalaisena olevaan kaksivuorojärjestelmään tulee, vastustamme pispalaiset ja tahmelaiset sitä aivan jyrkästi kasvatusopillisiin, terveysopillisiin, vieläpä kuntamme taloudellisiin näkökohtiin vedoten. Näitä eri näkökohtia ei meidän tarvinne valistuneille ja yhteiskuntamme edistystä harrastaville valtuusmiehille peristella. mainitsemme vain paikkakuntamme oloja tuntevina, että oppilasluku koulusamme kohoaa verraten huikeata vauhtia. Tampereen kouluihin ei ensi syksynä pitäisi otettaman täällä asuvain vanhempain lapsia, jotka silloin arvatenkin pyrkivät meidän kouluumme. Aivan varmasti eivät nuo koulumme nykyiset kaksi luokkahuonetta riitä kauan sittenkään tarkoituksiinsa, vaikka kaksivuorojärjestelmä tulisikin käytäntöön. Silloin olisi tietystikin koulun vierestä kalliisti lunastettava tonttimaata, jolle ryhdyttäisiin nykyistä koulua laajentamaan, sillä luultavasti ei kolmivuorojärjestelmä kuitenkaan voi tulla kysymyseenkään pispalaistenkaan kanssa.

Vaikka kaksivuorojärjestelmä tulisikin käytäntöön, tarvitsisi kuitenkin aivan piakkoin hankkia koululle lisää kallista tonttimaata ja sille rakentaa opettajille asuntoja, joita ei tietenkään ole kunnan varoihin nähden edullista rahoilla korvata. - Kieltämättä aikaan nähden ja asian kaikkia puolia katsoen säästettäisiin sillä, että Pispan perikunnan arvokas lahja otettaisiin ehtoinensa vastaan, kuntamme varoja, samalla kun koulun toimintaa ja koulunkäyntiä tuntuvasti edistettäisiin. Vasta sitten kun nykyinen kansakoulupiirimme on jaettu kahtia, voisi ehkä tulevaisuudessa ajatella kummallakin koululla joltisenkin menestyksellistä kaksivuorojärjestelmää.

Miten tarpeellinen ehdottamamme piirijako on, osottaa osaltaan se lasten lukumäärä, mikä asuu Ylä-Pispalassa ja Tahmelassa läntisen tukkitien ja Tampereen rajan välillä. Se lukumäärä on hankkimiemme tietojen mukaan seuraava:

- 1-5 vuoden ikäisiä lapsia on 494
- 5-8 vuoden ikäisiä lapsia on 301
- 8-12 vuoden ikäisiä lapsia on 335

3§

Paitsi 2:ssa pykälässä olevaa anomusta, päätettiin Pirkkalan kunnanvaltuustolle lähettää myöskin vt. kansakoulutarkastajan kauppias K. Liljan-derille antama toisessa pykälässä esitettyä asiaa koskeva lausunto sekä

Pispan perikunnalta saatu lupakirja anotun koulun tonttimaahan.

Ylä-pispalaisten ja tahmelaisten valtuuttamina, kansakoulukomitea (kaikkien nimet)

Sivu 5: Pispan maitten luovutus viivästyy hiukan

29.9.1913 Pirkkalan kunnanvaltuustolle:

Koska tietoomme on tullut, että Juho Pispan perikunnan lahjoittaman kansakoulun tontin lahjakirja ei ole saanut lainvoimaa, niin pyydämme, että arvoisa valtuusto jättäisi Pispalan kansakouluasian avoimeksi siksi kun Juho Pispan perikunta on hyväntahtoisesti lupautunut muuttamaan mainitun lahjakirjan siihen kuntoon, että se saa lainvoiman.

Pispalan ja Tahmelan kyläläisten valitseman koulukomitean puolesta
R. Aaltonen

Sivu 6: Rakennustoimikunta, jossa Lahtinen on mukana, rakentaa koulun, ote Pirkkalan kunnanvaltuuston kokouksesta

Pöytäkirja kirjoitettu Pirkkalan kunnanvaltuuston kokouksessa kunnantalolla Anttilassa Toukokuun 26 onä 1014.

9§

Ylä-Pispalaan rakennettavaa kaksiosastoista kansakoulua varten hyväksyttiin rakennusmestari H. Tiitolan tekemät luonnospiirustukset tiilirakennukselle kustannusarvioineen, joka päättyy 57,000 markkaan.

Rakennustoimikunnalle, jolle annettiin täysi valtuus heti ryhtyä kaikkiin mahdollisiin rakentamispuuhiin, jätettiin myös lopullisesti päätettäväksi, kumpi otetaan koulussa käytäntöön, tavallinen uunijärjestelmä, vaiko keskuslämmityslaitos. Valtuuston enemmistön toivomus oli, että laitettaisiin keskuslämmityslaitos.